

Stedelijk Museum Schiedam

Geadviseerd subsidiebedrag: **€ 250.000**

Gevraagd subsidiebedrag: € 250.000

Over de instelling

Stichting Stedelijk Museum Schiedam (hierna: Stedelijk Museum Schiedam), gevestigd in Schiedam, is een regionaal museum. De collectie van Stedelijk Museum Schiedam telt ruim zestienduizend objecten. Het museum beheert historische voorwerpen over de geschiedenis van Schiedam en moderne kunstwerken van na de Tweede Wereldoorlog, met nadruk op kunst van Cobra, abstracte kunst uit de jaren zestig en zeventig en hedendaagse geëngageerde kunst vanaf de jaren negentig. Sinds 2016 volgt de instelling een nieuwe inhoudelijke koers, gericht op cocreatie. Zij wil een gastvrij, eigenzinnig en onbevangen museum zijn: een plek waar mensen via kunst, geschiedenis en verhalen het onbekende ontdekken en zich verdiepen in elkaar.

Subsidieadvies

Het Stedelijk Museum Schiedam vraagt subsidie aan als instelling met als kernactiviteit het beheer en behoud van een gemeentelijke collectie cultureel erfgoed van nationaal of internationaal belang. Het museum vraagt subsidie voor het uitvoeren van publieksactiviteiten die verband houden met de collectie en een aanvulling vormen op de activiteiten waarvoor de gemeente Schiedam subsidie verstrekt. Het museum is voorgedragen door de Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland, waar de instelling haar standplaats heeft. Stedelijk Museum Schiedam voldoet aan de eisen die de Regeling stelt met betrekking tot artikel 3.26.

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Stedelijk Museum Schiedam een subsidiebedrag te verlenen van € 250.000.

Stedelijk Museum Schiedam is een open en verbindende instelling. Met de BIS-subsidie wil het museum 'nieuwe kunst' een impuls geven. De thema's die het museum in de programmering wil aansnijden zijn interessant en actueel. De raad is zeer positief over de functie en rol van de zogenoemde kartrekkers. Ook is hij te spreken over de manier waarop de instelling zich inspant voor publieksverbreding, cocreatie en lokale verankering.

De instelling is transparant over de honorering van medewerkers. Het museum heeft een gezonde balanspositie en een realistische begroting opgesteld. De Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur en de Code Diversiteit en Inclusie worden de komende periode besproken en getoetst door het managementteam en de raad van toezicht.

Beoordeling

Artistieke/inhoudelijke kwaliteit van de kernactiviteiten

Stedelijk Museum Schiedam is een open en verbindend museum, dat zich de afgelopen jaren in rap tempo met succes vernieuwend heeft gepositioneerd. Het activiteitenplan is aansprekend. De doelstellingen sluiten goed aan op de missie en het profiel van de instelling. Haar werkwijze typeert zich door samenwerking en participatie, in navolging van de OF BY FOR ALL beweging van Nina Simon. In haar (tentoonstellings)programma laat het museum zich in de eerste plaats leiden door de belevingswereld van de (potentiële) bezoekers.

De instelling onderscheidt drie programmalijnen voor de komende periode. Zij wil zich allereerst verder ontwikkelen tot een volwaardig stadsmuseum. Daarnaast wil zij haar populariteit onder een breed, landelijk kunstpubliek uitbreiden, met onder andere publiekstreckende tentoonstellingen. Zo staat in 2022 een tentoonstelling over het Zuid-Hollandse landschap op de planning en in 2023 'Leon Spilliaert en de modernisten', in samenwerking met Museum Belvédère. Met de derde programmalijn 'nieuwe kunst' wil de instelling een impuls geven aan vernieuwende hedendaagse kunstenaars. Hierbij fungeert het museum als springplank: een plek waar veel kunstenaars hun eerste museale presentatie hebben.

Met de BIS-subsidie is de instelling voornemens 'nieuwe kunst' een impuls te geven. Zij vat het begrip kunst daarbij zo actueel en breed mogelijk op. Een blauwdruk voor deze programmalijn vormt de tentoonstelling 'Modest Fashion', die tot februari 2020 in het museum te zien was. De programmalijn resulteert in vier groepstentoonstellingen, vier kleinere tentoonstellingen en jaarlijks evenementen en activiteiten die voortkomen uit de nieuwe programmering.

De instelling kiest voor een thematische benadering. Het concrete programma voor 'nieuwe kunst' wordt vastgesteld nadat zij zich verder verdiept in netwerken op het gebied van nieuwe cultuur. Het activiteitenplan noemt al thema's als multimensen, vegan lifestyle en huidskleur. Dit vindt de raad interessante, actuele thema's, in lijn met de keuze van de instelling om het programma bewust niet ver van tevoren in te vullen en zich te laten leiden door, zoals zij dat noemt, de golven van de tijd.

De raad is positief over de rol van de zogenoemde kartrekkers: mensen met kennis en een netwerk die gedreven zijn om de kunst waarvoor ze staan naar een groter publiek te brengen. Voor 'nieuwe kunst' denkt het museum aan samenwerking met partners als Creative agency Opperclaus, platenlabel TopNotch, tasantwerper Susan Bijl en modelabel Daily Paper. Met de kartrekkers start het museum een proces van cocreatie, om te komen tot

selecties van kunstuitingen en te onderzoeken hoe deze met onder andere de bestaande museumcollectie een relatie aan kunnen gaan. De raad juicht dergelijke wijzen van cocreatie toe, waarbij van belang is dat de instelling ook zoekt naar kruisverbanden en verwantschappen met de collectie.

Vernieuwing

Stedelijk Museum Schiedam is een creatief en innovatief museum. De manier waarop de instelling de begrippen kunst en kwaliteit benadert, is vernieuwend. Zij probeert breed te kijken naar vormen van kunst en cultuur die leven en ontstaan in de samenleving, en gaat uit van het principe dat het museum niet als enige bepaalt wat kunst en kwaliteit is.

In 2021 wordt het museum gerenoveerd. In dat jaar programmeert de instelling op locaties in de stad. In het souterrain komt een vaste presentatie over de geschiedenis van Schiedam. De instelling wil uitbreiden met een extra museumzaal voor kunstinstallaties en videokunst, in de voormalige art-deco bioscoop Monopole. Ook geeft zij een kunstenaar de opdracht om het plein voor het museum en de aangrenzende openbare ruimte tot een kenmerkende ontmoetingsplek te maken. De raad kijkt uit naar het resultaat.

Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering

Stedelijk Museum Schiedam is transparant over de honorering van het personeel. De instelling heeft een eigen Arbeidsvoorwaardenregeling en salarishuis. Alle medewerkers hebben een functieomschrijving die is gewogen en ingedeeld in een schaal door de Algemene Werkgeversvereniging Nederland. Er is sprake van loonindexatie en een pensioenregeling, en er is een opleidingsbudget voor personeel. Het museum volgt de richtlijn voor kunstenaarshonoraria.

Er werken twintig medewerkers in vaste of tijdelijke dienst, in totaal 17,4 fte. Daarnaast zijn 36 vrijwilligers en gemiddeld 6 stagiairs voor het museum werkzaam. De instelling begroot een toename van het aantal fte in 2024. Dit heeft te maken met de verwachte publieksgroei en het daaraan gerelateerde benodigde personeel.

De instelling heeft een gezonde balanspositie en een realistische begroting opgesteld. Voor de besteding van de BIS-subsidie onderscheidt de instelling twee posten: tentoonstellingskosten en kosten voor activiteiten en evenementen. De tentoonstellingskosten betreffen onder andere de inhuur van experts, de bouw- en inrichtingskosten, kunstenaarshonoraria, marketing en publicaties. De kosten voor activiteiten en evenementen bestaan onder meer uit die voor techniek, materiaal, marketing en catering- en horecakosten. Dit vindt de raad al vrij concreet.

Bevordering van educatie en participatie (inclusief publieksbenadering)

Stedelijk Museum Schiedam heeft een doorlopende leerlijn voor het primair onderwijs. Onderzoekend leren staat daarin centraal. Onderdeel van de leerlijn is het maatjesproject, waarbij leerlingen uit groep 7 getraind worden om 'hun' museum aan een maatje in groep 3 te laten zien. Jaarlijks ontvangt de instelling ongeveer 4.500 leerlingen in schoolverband.

De meeste bezoekers komen uit Schiedam zelf (31 procent) of uit de provincie Zuid-Holland (44 procent). Bijna een kwart van de bezoekers komt uit de rest van Nederland. De komende jaren wil de instelling zich met de rijksbijdrage expliciet richten op 'Third culture kids', Nederlanders met een bi-culturele achtergrond. De instelling concentreert zich op de makerscultuur van deze groep door hun kunstuitingen op te nemen in het programma. Daarmee beoogt zij ook een nieuwe publieksgroep te bereiken die bestaat uit millennials. De raad is zeer te spreken over de manier waarop Stedelijk Museum Schiedam zich inspant voor publieksverbreding, cocreatie en lokale verankering.

In 2019 had het museum ruim 71.000 bezoekers. Bewonderenswaardig vindt de raad het dat 65 procent van deze bezoekers dat jaar voor het eerst naar het museum kwam. De instelling wil in 2024 75.000 bezoekers bereiken. De raad heeft er vertrouwen in dat zij deze ambitie ruimschoots gaat waarmaken. Het museum voert globaal publieksonderzoek uit en doet bij specifieke projecten diepgaand kwalitatief onderzoek. De raad juicht zulke metingen toe, maar had in het activiteitenplan graag de resultaten van de onderzoeken gezien.

Geografische spreiding

Stedelijk Museum Schiedam neemt een bijzondere positie in Schiedam in. In 2015 kwam de instelling in grote financiële problemen. Zij dreigde de deuren te moeten sluiten, maar herpositioneerde zich en is inmiddels goed geworteld in de eigen gemeente. De raad is lovend over 'Mijn Schiedam'. Met een project als 'Coupe de Schiedam', waarbij bezoekers zich tijdens de tentoonstelling 'Familie' elke zondag gratis konden laten knippen in ruil voor een gesprek over familie, vindt het museum lokale verankering voor hedendaagse kunst.

De instelling heeft samenwerkingspartners in Schiedam en werkt in de programmering samen met musea, kunstenaars, social designers en nieuwe makers uit heel Nederland, en soms ook daarbuiten. Zij is als enige museum van Nederland aangesloten bij de internationale OF BY FOR ALL beweging van Nina Simon. In dat kader heeft zij een nationaal netwerk opgezet, genaamd 'Door van voor', waarbij 176 professionals zijn aangesloten. De raad heeft waardering voor deze wijze van kennis delen.

Toepassing Fair Practice Code

Stedelijk Museum Schiedam onderschrijft de Fair Practice Code. De instelling gaat kort in op een aantal punten waar zij in het bijzonder waarde aan hecht, zoals de ontwikkeling van werknemers, eerlijke beloning (zie 'Eerlijke beloning en gezonde bedrijfsvoering') en samenwerking door actief kennis te delen. In de beleidsperiode 2021 – 2024 wil zij speciale aandacht schenken aan de wijze waarop de code wordt nageleefd door culturele organisaties en instellingen waarmee zij in projectverband samenwerkt. Uit de aanvraag blijkt niet welke rol de instelling speelt in de sociale dialoog waar afspraken over eerlijke beloning worden gemaakt of herijkt. De raad ziet graag dat deze rol uitgewerkt wordt.

Toepassing Governance Code Cultuur

Het Stedelijk Museum Schiedam volgt de principes voor goed bestuur en goed toezicht. Sinds 2008 hanteert de instelling een raad-van-toezichtmodel. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor het functioneren en de resultaten van de organisatie. De leden van de raad van toezicht zien toe op een goede uitvoering hiervan.

Toepassing Code Diversiteit en Inclusie

De instelling onderschrijft de Code Diversiteit en Inclusie. De instelling zoekt doelbewust andere perspectieven, spoort blinde vlekken op en vult die in.

De raad van toezicht en de organisatie zijn nog onvoldoende divers. Het wervings- en selectiebeleid is om die reden het afgelopen jaar aangepast. Dit resulteerde in de aanstelling van enkele nieuwe medewerkers met een cultureel diverse achtergrond. In 2020 formuleert de instelling concreet meerjarenbeleid op het gebied van diversiteit en inclusie.

Zowel de Fair Practice Code, de Governance Code Cultuur als de Code Diversiteit en Inclusie worden de komende periode in het managementteam en de raad van toezicht besproken en getoetst. De raad is benieuwd naar de concrete actiepunten die daar voor de komende periode uit voortvloeien.